

**ÖĞRETMEN
MEHMET ALİ
DENİZ
İLKOKULU
REHBERLİK
SERVİSİ
AİLE BÜLTENİ
1**

**KARDEŞ
KISKANÇLIĞI**



KARDEŞ KISKANÇLIĞI

Kardeş kıskançlığı doğal bir duygu olup, şiddeti ve dışa vurumu her çocuğa göre farklılıklar gösterebilir. Ortalama 3 ile 8 yaş arasında daha yoğun yaşanır. Çünkü bu dönemde çocuklar mantık kavramıyla değil daha çok duygu yönlendirmeleriyle yaşamı analiz ederler. Bilinmesi gereken en önemli şey kardeş kıskançlığının evrensel ve doğal bir duygu olduğudur. Anne -baba tutumları, cinsiyet, yaş faktörü ve aradaki yaş farkı sıkıntıların boyutunda etmen olur.

! Çocuğu bu duygusundan ötürü suçlamak, yargılamak, cezalandırmak son derece yanlıştır. ! Çocuğun kardeşini, büyük ve değişmez bir mutluluk içinde kabul etmesini beklemek doğru değildir. ! Çocukları etkileyen ne annenin çalışması ne de yedek bakıcı ile büyümeleridir. Çocukları etkileyen, anne-çocuk arasında kurulan ilişkinin süresi değil niteliği, annenin tutumları ve çocuğunda uyandırdığı güven duygusudur.

**KARDEŞ KISKANÇLIĞI
YAŞAYAN
ÇOCUKLAR NASIL
DAVRANIŞ SERGİLER?**

* Anneden uzaklaşma ya da daha önceden istemediği şeyleri talep

etme gelişebilir.

* İçe kapanabilir.

*Uyku ve yemek yeme ile ilgili sorunlar başlayabilir ya da aşırı sinirli olabilir.

*Kendi başlarına yemek yemek istemeyebilirler.

*Huzursuz, öfkeli ve saldırgan davranışlar bu dönemde sıklıkla yaşanır.

* Anne ile bebeği yalnız bırakmak istemediğinden okula gitmek veya evden başka bir yere ayrılmak istemez.

* Anne - baba ile birlikte uyumak için hayali korku hikayeleri uydurabilirler.

* Kendisinden istenileni yapmakta isteksiz olabilir.

* Anneyi kontrol eder ve sevgisini sık sık sorgular

* Okula gitmek ile ilgili sorun çıkartabilir.

*Çocuk, kendisinin daha az sevildiğini ve ilgi gördüğünü düşünür. Eğer çocuklar arasındaki yaş farkı 2.5/3 yaştan az ise, bu daha yoğun yaşanan bir duygu olur.

*Gördüğü ilginin bölünmüş olması annenin ilgisini kaybediyor olduğunu düşündürür.

*En sık görülen sorunlar, daha önce kazanılmış davranışlarda gerileme, alt ıslatma, parmak emme gibi durumlarıdır. Bebeksi davranışlarının altında, anne ve babanın kaybettiği ilgisini, rakibinin yöntemiyle geri kazanma çabası yatmaktadır.

* Bazı çocuklar kıskançlık duygularını açıkça ortaya koyarak kardeşine vurma, onun oyuncuğunu

kırma, "ondan nefret ediyorum" deme gibi davranışlar gösterirken bazıları da bu duygularını bastırır ve aşırı sevgi gösterir, bu davranışın altında çoğu zaman ana-babanın sevgisini kaybetme, tepki görme korkusu yatar.

*Anne babaya sık sık onu sevip sevmediklerini sorma ve sevgilerinden bir türlü emin olamama yaşanabilir.



HAMİLELİĞİNİZLE İLGİLİ COCUĞUNUZU BİLGİLENDİRİN

Annenin hamile olmasıyla beraber evde bir telaş başlar. Ne olduğunu tam olarak algılayamamakla beraber evde ve aile üyelerindeki davranış değişikliklerini fark ederler.

*Durumun belirsizliğini gidermeniz, çocuğunuzdaki kafa karışıklığını da yok etmesi bakımından son derece önemli ve

gereklidir. Ancak önerimiz; hamileliğinizin 4-5 ayını doldurmadan söylemeniz yönünde. Durumu daha erken fark eden ileri yaşlardaki çocuklar için elbette bu kadar beklemenize gerek yoktur, ancak 9-10 yaş altındaki çocuklar için çok aceleci davranmamanız yararlı olur. Zira bu dönem bilindiği gibi dokuz aylık uzun ve yorucu bir dönemdir. Eve yeni kardeş geleceğini öğrenen çocuğunuz, (özellikle okul öncesi yaşlardaki çocuklarda zaman kavramı henüz oturmadığından) bebeğin doğumuyla ilgili olarak sizi bunaltacak kadar çok soru soracaktır.

ANNE VE BABALAR KARDEŞ KAISKANÇLIĞINI ÖNLEMEK İÇİN NE YAPMALI ?



!Öncelikle *rahatlayın*, çocuklar etraflarındaki yetişkinlerin davranışlarından etkilenirler. Büyük çocuğunuzun kardeşine nasıl tepki göstereceği konusunda endişeliyseniz çocuğunuz da gergin olacaktır.

! Aile doğumdan önce kardeşi olacağını çocukla paylaşmalıdır.
! Bebek için seçilen isimde ve eşyalarda çocuğun fikri alınarak aile bütünlüğü vurgulanmalıdır.
! Yakınların yalnızca bebekle ilgilenmemelerini, büyük çocuğa da alışık olduğu tarzda ilgi ve sevgi göstermelerini söylemek, "Kardeşin doğunca senin pabucun dama atıldı" gibi sözler söylememeleri konusunda uyarmak işe yarayacaktır.

!Kardeşiyle ilgili karışık duyguları olan çocukların konu edildiği *öyküler anlatmak*, anne ya da babanın kendi kardeşiyle ilgili ilk hislerini paylaşması, çocuğun duygularını anlaması ve ifade etmesinde fayda sağlayabilir.

! Anne ve baba yeni kardeşe övgü dolu cümleler kurmamalı ayrıca çocuklar arasında ayrımcı cümleler kullanmamalıdır. Örneğin “o daha zeki sen geç anlıyorsun, senin derslerin kötü, sen zaten hep böylesin” gibi cümleler çocukları bir birinden uzaklaştırır. Ve kardeş kıskançlığı hayatları boyunca devam edebilir.

! Çocuğun durumu düşünöldüğünden daha kötüyse mutlaka bir Çocuk Psikoloğu ile görüşölmelidir.

! Kardeş kıskançlığı duygusuyla savaşmak yerine çocuğa bu duygusunu kabul edilebilir olduğu ve nasıl baş edeceği öğretilir.

! Çocuğun alışık olduğu ev düzeni mümkün olduğunca korunmalıdır.

! Çocuk bebeğe zarar veriyorsa, aşırı tepki göstermeden çocuğa net ama sert olmayan bir uyarıda bulunulmalıdır.

! Çocuğa bebeğin daha çok küçük olduğu ve henüz kendi gereksinimlerini karşılayamadığı anlatılmalıdır.

! Aynı zamanda kardeşi doğduktan sonra çocuğa “artık sen ablasın, abisin” gibi cümleler kurulmamalı onunda bir çocuk olduğu unutulmamalıdır.

! Kardeşler arasında kıskançlık

hissedildiğinde fiziksel şiddet olmadığı sürece kardeşlerin arasına girilmemesi daha uygun olacaktır.

KARDEŞ KAVGALARINI ÖNLEMEK

1. Çocukların kavgalarının en büyük sebebi, anne babanın zamanını paylaşamamaktır. Her gün çocuklarınıza ayrı ayrı kısa da olsa bir zaman ayırın.
2. Küçük olanı korumayın. Bazen küçükler büyüklerden çok daha zalim olabilirler.
3. Büyüğün ezdirmeyin, haklarına saygı gösterin. Buna kardeşinin de uymasını sağlayın.
4. Birbirleriyle anlaşamıyorlarsa, onları ayırın. Bir süre ayrı vakit geçirdikten sonra sakinleşeceklerdir.
5. Kim başlattı sorusunu sormaktan kaçının. Olayı kimin başlattığını öğrenmeye çalışmak çocukların birbirini suçlamasına neden olur.
6. Onların çözümü bulacaklarına güvendiğinizi söyleyin ki bu konuda çaba gösterecekler.
7. Uğruna kavga edilen şeyi ortadan kaldırın.